

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ερ. Φ.: 7

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Τόνια Αντωνίου
2. Βουλευτή κ. Γιώργο Αρβανιτίδη
3. Βουλευτή κ. Δημήτρη Κωνσταντόπουλο
4. Βουλευτή κα Ευαγγελία Λιακούλη
5. Βουλευτή κ. Γιώργο Μουλκιώτη
6. Βουλευτή κ. Ανδρέα Πουλά
7. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και
Πολιτικής Προστασίας
8. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων
9. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών
Υποθέσεων
10. Υπουργείο Εσωτερικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 114/5.10.2022 Ερώτηση με θέμα:
«Μέτρα πρόληψης πυρκαγιάς στον Ελαιώνα Άμφισσας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 114/5.10.2022 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Τόνιας Αντωνίου, Γιώργου Αρβανιτίδη, Δημήτρη Κωνσταντόπουλου, Ευαγγελίας Λιακούλη, Γιώργου Μουλκιώτη και Ανδρέα Πουλά, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για τα θέματα έχουν δοθεί αναλυτικά στοιχεία με την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/326353/29.7.2022 στην υπ' αρ. 6264/6.7.2022 Ερώτησης των Βουλευτών, κ.κ. Ανδρέα Πουλά, Γιώργου Μουλκιώτη και Δημήτρη Κωνσταντόπουλου.

Επαναλαμβάνω ότι δεν επλήγη ο ελαιώνας των Δελφών από την πυρκαγιά της 4ης Ιουλίου 2022, όπως λανθασμένα ισχυρίζονται οι κ.κ. Βουλευτές. Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, η πυρκαγιά επεκτάθηκε σε ελαιοκτήματα στην κοιλάδα της Άμφισσας, και συγκεκριμένα στην περιοχή της Αγ. Παρασκευής, σε απόσταση περίπου 5 χλμ. από την πόλη της Άμφισσας, απέναντι από τον οικισμό του Σερνικακίου και 20 χλμ. από τον οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο των Δελφών. Τμήματα των ανωτέρω κτημάτων εμπίπτουν στην Ζώνη Α' και στη Ζώνη Β' Απολύτου Προστασίας του Δελφικού Τοπίου (ΦΕΚ 133/ΑΑΠ/27-4-2012, ΦΕΚ 141/ΑΑΠ/19-4-2007 και ΦΕΚ ΑΑΠ/147/2-5-2012), εντούτοις αποτελούν ιδιοκτησίες, και ως εκ τούτου ο καθαρισμός τους αποτελεί ευθύνη των ιδιοκτητών. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ απευθύνθηκαν στον Δήμο Δελφών και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για την συνδρομή τους κατ' αρμοδιότητα.

Ο παραδοσιακός Ελαιώνας εντάσσεται στο Δελφικό Τοπίο και συνιστά ένα σπάνιο οικοσύστημα που εκτείνεται σε 55.000 περίπου στρέμματα και περιλαμβάνει περισσότερα από

1.200.000 ελαιόδεντρα. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερης αξίας πολιτισμικό τοπίο, όπου συνυπάρχουν διαχρονικά το ανθρωπογενές με το φυσικό περιβάλλον.

Για την προστασία του Δελφικού Τοπίου από τον κίνδυνο πυρκαγιάς, ειδικά κατά τους θερινούς μήνες, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, από το καλοκαίρι του 2019, έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και έχει αναλάβει πρωτοβουλίες, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, για την αντιμετώπιση ελλείψεων και τον προγραμματισμό ενεργειών, καθώς και την επίσπευση διαδικασιών αδειοδότησης για έργα αντιπυρικών ζωνών και έργα πυρασφάλειας.

1. Κατά το έτος 2020, συντάχθηκε και βρίσκεται σε ισχύ Μνημόνιο Ενεργειών του Γενικού Σχεδίου «ΙΟΛΑΟΣ» για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πυρκαγιάς στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, στους χώρους αρμοδιότητας της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδος (αρχαιολογικός χώρος Δελφών, αρχαιολογικό μουσείο Δελφών και αποθήκες, εργαστήρια Συντήρησης και γραφεία ΕΦΑ Φωκίδος, αρχαιολογικό μουσείο Άμφισσας) πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τον κίνδυνο πυρκαγιάς.

2. Επιπλέον, κατ' εφαρμογή του σημείου 10 του ΦΕΚ 147/ΑΑΠ/2012 για τον ανακαθορισμό των ορίων των Ζωνών Α' και Β', συγκροτήθηκε επιτροπή επεξεργασίας του διαχειριστικού σχεδίου ελαιώνα Άμφισσας (με την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/87000/1.3.2022 Υ.Α.). Στόχος της επιτροπής είναι η περαιτέρω επεξεργασία του υποβληθέντος από τον Δήμο Δελφών σχεδίου-πλαισίου διαχείρισης με τη συμμετοχή έμπειρων στελεχών των συναρμοδίων υπουργείων, προκειμένου να αναλυθούν επαρκώς οι προβλέψεις του Σχεδίου. Στην επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι των υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Δελφών και της Π.Ε. Φωκίδας. Το Σχέδιο διαρθρώνεται σε δέκα σημεία, τα οποία συνοπτικά ορίζουν το γεωγραφικό εύρος του Διαχειριστικού Σχεδίου, τη δυνατότητα σύστασης Φορέα Διαχείρισης του Ελαιώνα, τη διατήρηση της παραγωγικότητας του ελαιώνα και των χαρακτηριστικών της εγγείου βελτίωσης, τη διατήρηση των υφιστάμενων επιχειρήσεων και τα κριτήρια αδειοδότησης νέων, τις ενέργειες για την τουριστική ανάδειξη της περιοχής, τα σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών, την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των συναρμοδίων Υπηρεσιών και Φορέων, τους κανόνες για τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες κατά ζώνες και τις ενέργειες για τη διαχείριση των αποβλήτων.

3. Τον Δεκέμβριο του 2021 συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την εκπόνηση συνολικού σχεδίου πυροπροστασίας της περιοχής του Ελαιώνα Άμφισσας (αρ. πρωτ.ΥΠΠΟΑ/5259/05.01.2022), μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Εκπρόσωποι του ΥΠΠΟΑ συμμετείχαν στην κατάρτιση του σχεδίου σε συνεργασία με εκπροσώπους του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ιτέας, το οποίο ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2022. Μεταξύ άλλων προβλέπονται ο καθαρισμός των ελαιοκτημάτων με ευθύνη των ιδιοκτητών, η μέριμνα του Δήμου Δελφών για τη βελτίωση και συντήρηση των αγροτικών δρόμων και η συντήρηση των υδροστομίων, ο άμεσος καθαρισμός με την ευθύνη του ΤΟΕΒ όλων των αυλάκων από την ετήσια αυτοφυή εδαφιαία βλάστηση και από τα ξηρά χόρτα, πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, ο άμεσος καθαρισμός, με ευθύνη της Π.Ε. Φωκίδας και του Δήμου Δελφών, πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, των πρανών και ερεισμάτων του εθνικού οδικού δικτύου και του αγροτικού οδικού δικτύου από τα ξηρά χόρτα, όπως απορρέει από την ισχύουσα νομοθεσία, ο άμεσος καθαρισμός με την ευθύνη της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., της ΑΔΜΗΕ Α.Ε και της ΔΕΗ Α.Ε. των ξηρών χόρτων και τυχόν κλαδιών δέντρων που βρίσκονται κοντά στα σημεία διέλευσης και ζεύξης του εναερίου δικτύου, καθώς και η τήρηση των μέσων πυροπροστασίας στις λοιπές εγκαταστάσεις που διατηρούν εντός του παραδοσιακού Ελαιώνα, η μελέτη και διαχειριστική ενσωμάτωση της κατασκευής μόνιμου πυροσβεστικού δικτύου με πυροσβεστικές λήψεις- πυροσβεστικά υδροστόμια για χρήση από την Πυροσβεστική Υπηρεσία στο πλαίσιο του Αρδευτικού έργου του Ελαιώνα.

4. Στο πλαίσιο του ανωτέρω Μνημονίου Συνεργασίας περιλαμβάνεται η ενεργοποίηση της υπηρεσίας Copernicus EMS- On Demand Mapping- Risk and Recovery Mapping (Υπηρεσία Χαρτογράφησης για την Ανάλυση Κινδύνου και την Εκτίμηση Επιπτώσεων) και συγκεκριμένα της υποκατηγορίας «Risk and Recovery Flex» για τους αρχαιολογικούς χώρους των Δελφών. Η

Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος παρείχε όλες τις γεωχωρικές πληροφορίες για την υποστήριξη δράσεων πρόληψης, πριν εκδηλωθεί καταστροφή ή δράσεις μακροπρόθεσμης αποκατάστασης μετά την εκδήλωση της καταστροφής, καθώς και σχέδια εκκένωσης για τον αρχαιολογικό χώρο Δελφών.

5. Κατά το τ.έ., η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος συμμετείχε ενεργά και εντατικά στην ορισθείσα ομάδα εργασίας από το ΥΠΠΟΑ και το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για την εκπόνηση συνολικού σχεδίου πυροπροστασίας της περιοχής του ελαιώνα της Άμφισσας, έργο της οποίας ήταν η αξιολόγηση του κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς και η διαμόρφωση συγκεκριμένων μέτρων διαχείρισης και πυροπροστασίας της περιοχής. Το έργο της Ομάδας έχει ήδη περατωθεί και κατατεθεί αρμοδίως. Επιπλέον, συμμετέχει στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Δελφών, καθώς και στο Όργανο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Αράχωβας Διστόμου, και συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς και την τοπική κοινωνία (ομάδες πυρασφάλειας, κλπ.) για τις ανάγκες πυροπροστασίας του παραδοσιακού ελαιώνα.

6. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος, με πιστώσεις του ΥΠΠΟΑ, έχει εκπονήσει τη «Μελέτη σχεδιασμού και βελτιστοποίηση της προστασίας έναντι άμεσων κεραυνικών πληγμάτων και έναντι κρουστικών υπερτάσεων σε συγκεκριμένες θέσεις του Αρχαιολογικού χώρου των Δελφών». Η εν λόγω μελέτη αποσκοπεί στη βελτιστοποίηση της προστασίας από τους κινδύνους της κεραυνοπληξίας και την αναβάθμιση του χώρου των Δελφών από πλευράς τεχνολογικών και υποστηρικτικών υποδομών.

7. Με τη συνεργασία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Άμφισσας και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδος, κατά το τρέχον έτος, πραγματοποιήθηκε στο μουσείο και τον αρχαιολογικό χώρο Δελφών η ετήσια Άσκηση Ετοιμότητας ΔΙ.ΠΥ.Ν. Φωκίδας με την κωδική ονομασία «ΠΥΘΕΙΑ». Επιπλέον, από τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους, στην περιοχή του αρχαιολογικού μουσείου Δελφών βρίσκεται πυροσβεστικό όχημα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Φωκίδας και έχει παραχωρηθεί αίθουσα των γραφείων της ΕΦΑ Φωκίδος για τη στέγαση του απαιτούμενου προσωπικού της Π.Υ.

8. Επιπλέον, με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού, έχουν δρομολογηθεί, υπό την Προεδρία της Κυβέρνησης, οι απαραίτητες ενέργειες εκπόνησης Ολιστικού Σχεδίου για την Αποκατάσταση, Ανάπτυξη και Προστασία του παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας, στο οποίο συμμετέχουν τα συναρμόδια Υπουργεία, οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιστημονικοί και οικονομικοί φορείς. Στόχος είναι η αποκατάσταση, αιεφόρος ανάπτυξη και προστασία του Ελαιώνα Άμφισσας, και ειδικότερα η αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων, η πυροπροστασία, η βελτίωση της άρδευσης, η δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών, η εκπαίδευση των παραγωγών, με ενεργό τον ρόλο της τοπικής κοινωνίας σε όλα τα στάδια. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού συμμετέχει στις ομάδες κατάρτισης σχεδίων τόσο για την πυροπροστασία, όσο και για την δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών εντός του ελαιώνα, προκειμένου να συνδυαστεί η φύση με την πεζοπορία και το πολιτιστικό απόθεμα.

Αναφορικά με την θωράκιση των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων απέναντι στις επιπτώσεις της Κλιματικής Κρίσης, το Υπουργείο Πολιτισμού από τον Οκτώβριο του 2019 επικεντρώθηκε στη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη σύνταξη και εφαρμογή ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης, Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή. Το σχέδιο του ΥΠΠΟΑ είναι συνδεδεμένο με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, με την ανάπτυξη ολιστικών σχεδίων. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού συνεργάζεται ήδη, με τα συναρμόδια Υπουργεία-Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, και Περιβάλλοντος, καθώς και με την Περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στο πλαίσιο αυτό, στις 29 Δεκεμβρίου 2021, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας με στόχο:

1. Την αναθεώρηση και ενίσχυση των σχεδίων Πολιτικής Προστασίας υπό το πρίσμα των φυσικών κινδύνων, αλλά και αυτών που διαμορφώνονται, λόγω της κλιματικής αλλαγής.

2. Τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού συντονιστικού πλαισίου μεταξύ των συναρμόδιων Υπουργείων.

Τέλος, το ΥΠΠΟΑ έχει εντάξει στο Ταμείο Ανάκαμψης το έργο της αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης με προϋπολογισμό περίπου 32.000.000€, στο οποίο, εκτός από συγκεκριμένες δράσεις που αφορούν στην παρακολούθηση, την ψηφιοποίηση και τον

συστηματικό έλεγχο των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, έχουν περιληφθεί έργα αιχμής σε μεγάλους αρχαιολογικούς χώρους της επικράτειας, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι Δελφοί. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εθνικό Αστεροσκοπείο και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΕΦΑ Φωκίδας